

Településünkről

A XVIII. század végén a falu lakóházai legnagyobbbrészt a Kápolnáról Verpelétre vezető országút két oldalán sorakoznak (Csinát út, Kossuth L. utca). Néhány ház látszik az innen nyugat felé kiágazó Szögben (Petőfi és Jókai utcák), valamint a Gele nevű falurész elején. (Jos. Aufnahme.) A térképen ez utóbbi terület nagyobb részében kertnek látszik, és alátámasztja ezt a néphagyomány is, mely szerint 1848-ban itt csak istállók voltak, amiket az orosz cári katonaság részére ki kellett üríteni a kápolnai csata előtt. Az 1828 és 1839-ben készített összeírások is azt tanúsítják, hogy csaknem minden gazdának volt "különös kert"-je Tófalun. (HemL. Urbéri tagosítási iratok, Tófalun.) A jobbágyfelszabadítás után épült ki az országúttal párhuzamosan keleti irányban a Hangács vagy Kilső sor (Széchenyi utca) és két utca a Gele területén: a Nagy Gele vagy Első Gele (Bem utca) és a Kis Gele vagy Második Gele (Görgey utca). 1920 után a falu újra itt, a Gele területén terjeszkedett, kiépült a Harmadik Gele (Klapka utca) is. 1945 után a Tarna nyugati partján fejlődött tovább a falu, akkor keletkezett az Újtelep (Rákóczi utca) és a Malomalja (Táncsics utca). Mindemellett a falu az országút mentén déli és északi irányban is terjeszkedik, úgyhogy Aldebrővel már teljesen össze is épült. - A faluban általános a szalagtelek, kivéve a Szög nevű területet, melyről ennek alapján feltételezzük, hogy a megosztott beltelekrendszer korában a lakótelkek tömbje volt. A telkeket csak századunk elején kezdték el keríteni, még gyűjtésünk idején is több kerítetlen udvart láthattunk.